

Előfizetési árak

helyben:

Egy évre . . . 12 frt.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy óra . . . 1 „

Vidéken:

Egy évre . . . 14 frt.
Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1.20
Egy példány 5 kr.

ALFÖLD

Hirdetések díja:

Négy hasábos petítor
egyszeri hirdetésné
8 kr.
Minden következő sor
további hirdetésné
6 kr.
Nyilttér sora 15 kr
Bélyegdíj külön 30 kr

SZERKESZTŐSÉG:

(Telefon 117.)

Templom-utca 9. szám, földszint jobbra, hova a lap szel-
lemi részét illető közlemények intézendők.

POLITIKAI NAPILAP,

A FÖLDMIVÉLESI, IPARI ÉS KERESKEDELMİ
ÉRDEKEK KÖZLÖNYE.

KIADÓHIVATAL:

(Telefon 291.)

Varga J. társa Steigerwald A. könyvnyomdája templom-utca
14. sz. hova az előfizetési és hirdetési pénzek küldendők.

A kozmopolitizmus.

Arad, nov 25.

Azok a népek, melyeknél nem forog kockán a nemzeti élet, megengedhetik maguknak a kozmopolitisztikus nézeteket, de Magyarországon, mely még nem esett keresztül a saját nemzeti léteért folyó küzdelmen, nem engedhetjük meg magunknak azt a luxust, hogy a világpolgárság kérdésében egymással hajba kapjunk. Körülbelül ezeket mondta Apponyi Albert gróf vasárnapi beszédében s mint előre láttuk, beszédének ezt a részét teszik a kormány lapjai támadásuk anyagává. Mint rendesen, mikor közéletünk e kimagasló alakját kell parancsszóra megrohanniok, féktelen tulzásokba esnek és néhányuk a kozmopolitizmus elítélése miatt mint képosztromlót állítja oda Apponyit, a ki az országot ilyen vandál irányzatokkal a barbárság korszakába akarja visszataszítani. A régi dalt fújják az emberiség közös haladásáról, a kultura és liberalizmus vívmányainak közösségéről és elítélik Apponyit, a mért nem hódol az általános nivellálódás ezen irányzatainak, hanem Magyarországot illetőleg bizonyos, létfeltételünket képező és elengedhetlen nemzeti aspirációkhoz ragaszkodik.

Ugyancsak szépen vagyunk, ha már bizonyítgatni kell ebben az országban a nemzeti aspirációk szükségességét, mikor az ezredév viharaiban, az idegen, velünk szemben ellenséges nemzetek tomboló küzdelmei közepette éppen ez az erős benső expansiv-erő volt az, melynek segítségével

fenn tudtuk magunkat tartani. Hazánk története azt tanítja, hogy az abban feljegyzett nagy tettek, a hősiesség, odaadás és áldozatkészség ama vonásai, melyek a magyar nemzetet gyakran a legnagyobb veszedelemből mentették meg és a világ csodálatát hívták ki, oly időkre esnek, melyekben erős nemzeti szellem uralkodott s hogy ellentétben ezzel mindaz a szegíen és megalázás, a mi a nemzetet szerencsétlenné tette, olyan korszakokban esett meg rajtunk, mikor a nemzeti szellem elpetyhült és kozmopolita nézetek és törekvések által háttérbe szorítottak.

A világon nincs abszolút jó és mindig a viszonyoktól fog függni, vajjon vajlaminek jó, vagy rossz hatása lesz-e? A mi gyógyszer bizonyos körülmények közt, az más körülmények között mérge; a szervezet alkotásától, az időtől és attól a mennyiségtől is függ ez, melyben az anyagot adják. Meglehet, hogy vannak népek, melyeknél a kozmopolitizmus jótékony hatást gyakorolhat. Ha China lebontja az őt körülvevő nagy falakat és bebocsátja az európai kulturát a végtelen birodalomba, ez bizonyára javára válnék, de Chinát nem fenyegeti az a veszély, hogy elveszti nemzeti jellegét. Hogy el ne veszítse, arra elég nagy, elég népes és elég kínai. Magyarország azonban kicsiny, kevésbé népes és mindenképp kevesse magyar. Az ország minden körülmények közt fenn fog állani, a nép élni fog, de mi azt akarjuk, hogy ország és nép megtartsa magyar jellegét s azért ma

nem szabad kozmopolitikus irányzatoknak hódolnunk, hanem minden törekvésünket a nemzeti szellem és e szellemben való gondolkodás erősítésére kell fordítanunk. Azt hisszük, ennek minden kétségen kívül kellene állni ebben az országban.

Annál inkább így kellene, hogy legyen, mert oda irányult mindenkor az ország ellenségeinek törekvése, hogy a kozmopolitizmust erősítsék, ha diadalra akartak jutni fölöttünk, ha le akartak bennünket igazni. Bizonyosak voltak benne, hogy sikert aratnak, mihelyt megtörik, vagy meggyöngítik nemzeti ellentállási erőnket. Apponyi vasárnap meggyőző logikával emelte ki, hogy azok a heves támadások, melyeket most osztrák részről Magyarországon ellen irányoznak és azok az exorbitáns követelések, melyeket velünk szemben támasztanak, csak azért történhetnek meg, mert a nemzeti szellemnek a kozmopolitizmus általi elpetyhüdése a közvélemény egyrészénél oly magas fokra hágott, hogy azt lehetne hinni, hogy Magyarországgal szemben már minden szabad. Pedig még sokkal rosszabbat is megérünk, ha nem áll be kedvezőbb fordulat s ha nem érvényesül egészséges reakció a nemzeti erőt szétbomlasztó kozmopolitizmus hatalmával szemben.

Ennek a reakciónak be kell következnie, mert a népek életöztöne ép úgy reagál a kívülről beoltott káros befolyások ellen, mint bármely egyéb organizmus. Ha valóban nemzeti kormányunk volna, melynek az a célja, hogy a magyar nép aspirációját

Születésnap ajándék.

— Az »Alföld« eredeti tárczája.

Kemény téli idő volt.

A jól fűtött szobában az aztal körül ült a család. Apa, anya, két fiu és a leány. Az öreg az ujságba elmerülve olvasgatott, az anya pápaszemmel dolgoztatott egy lyukas harisnyán, a nagyobbik fiu terveket szőtt, hogy tavaszra, mikorára ügyvédi irodáját megnyitja, mikép fogja fogadni az első klienst és hogy ki is lesz az tulajdonkép; a kisebbik fiu pedig sodorgatta bátyja számára a cigarettákat, a mellett el-elgondolkodott azon, hogy a véletlenül zsebébe csuszott cigarettán mikép fog élvezni a tilosban. A leány pedig dátum szerint rakosgatta az édes leveleket, miket vőlegényétől kapott, minden levél egy-egy kis boldogságot rejtegetett magában és azon tűnődött, hogy ha ez mind be lenne írva, ami a sorok közül kiolvasható, milyen nagy könyvtára volna.

Ez idilli csendet az ajtónkopogás zavarta meg és a »szabad«-ra belépett a mindennapos vendég, az öreg levélhordó.

Irma felugrott, elébe szaladt és kivette a levélhordó kezéből az édes levelet.

No halljuk, mit ír jövendőbeli sógor?

Hát azt írta, hogy Irma születésnapjára küld Hamburgból egy édes, aranyos kis ölebecskét; neve Czészár. —

Ez a hír bombaként hatott.

Mit csináljunk avval a kis ölebecskével? mondá a mama. Hogy ezek a szerelmes embe-
rek, mind olyan hóborosok!

— Hát már most mindegy — mondá az öreg — fogadjuk szívesen; aztán Irma gondod legyen reá!

Mély álomból verte fel Miklóst a jurátus bátyát valaki másnap reggel az ajtaján erősen kopogtatva.

Az álmat szeméből dörzsölve nyitotta fel Miklós az ajtót.

— Gyors-szállítmánya van, tessék azonnal intézkedni, hogy az a kutya a vasutról elvites-
sék, mert rettenetes lármát csinál.

— Ugyan? hát megérkezett az ölebecske?

— Meg uram, csak szaporán hozassák be a vasutról.

— Kell érte valamit fizetni?

— Igenis kérem — mondja fuvola hangon a vasutyi — 37 frt 45 krt.

— Micsoda? Maga be van rugva!

— Már engedelmet kérek, itt az irás, hiszen kérem Hamburgból jött a dög.

A 37 frt, 45 kr. már nem is bántotta a bátyát, — de a »dög« kifejezés egy kicsit erős volt.

»Dög!« egy vőlegény szerelmének édes záloga?!

— Jól van!

A bátya azonnal felöltözködött, otthon nem

szólt semmit, kihajtatott a vasúthoz, hogy haza hozza a drága kis ölebecskét.

A vasutnál bevezették Miklóst a raktárba. Ott állt egy nagy láda-forma valami és abban hatalmas lánczra kötve...

Miklósnak elállt a lélekzete, a szó megakadt a torkán. Amit látott, az a gyönyörű kis ölebecske, egy hatalmas, medve nagyságu bajor dogge volt.

Sokáig tartott, míg kétségtelenül bebizonyosodott előtte, hogy ez a várva várt ölebecske. Nyakán fityegett egy tábla és rajta ez állt:

»En vagyok Czészár, Irmának születésnap ajándéka!«

No szervusz Czészár! Lesz majd otthon ne mulass!

Miklósnak átadták Czészárt. Iszonyu respektussal vette kezébe a lánczot és hosszúra eresztette, nehogy nagyon közel jösson hozzá a... a kis ölebecske.

Czészár! mondá mondá Miklós hízog hango a barátság megkötése céljából.

Es Czészár úgy látszik értett a szerelem nyelvén, felállott hátsó lábára és Miklós vállára helyezte első lábait.

Miklós, ki nem tudta, hogy ez szerelmi nyilatkozása, vagy halálos támadása-e Czészárnak, ijedtében kiereszté kezéből a lánczot és »segítség«-ért kiáltott.

óit megvalósítsa, szükségleteit kielégítse, méltóságát, erejét és nagyságát megvédje, öregbitse, úgy talán kevesebb aggodalommal töltenének el bizonyos kozmopolitikus áramlatok bizonyos határokon belül; de egy olyan kormánynál, melynek se akarat, se talán érzéke sincs a nemzet életfeltételei iránt; a melynek nem más a célja, mint az, hogy megtarthassa magának a hatalom birtokát s mely ezt a célt egyrésztől kívülről jövő parancsoknak teljesítése, másrésztől támogatói érdekeinek kielégítése által igyekszik elérni, kettős veszély a kozmopolitizmus és mindaz, a ki a nemzetnek nemzeti alapon való fennmaradását akarja, köteles az ellen körömszakadásig küzdeni. Mert Magyarország ma azon a ponton áll, hogy a kozmopolitikus irányzatot veszedelmes ellenségeül kell tekintenie és Apponyi elsőrendű fontossággal bíró szolgálatot tesz hazájának, mikor honfitársait erre az ellenségre figyelmezteti, attól óvja. Mint ilyent fogja fel az elfogulatlan közvélemény a vasárnapi szöveget, akárhogy igyeksenek is azt meggyöngíteni a kormány zsurnalisztikai eszközei.

A játékonyság árnyoldalai. *)

Arad. nov. 24.

(h. l.) A történelem nagy idők határvonalaiul korszakokat jelöl meg, a mindennapi élet pedig a hideg és meleg változásával könnyen lepergő szezonokat, amelyek megállapítják a korszakokat, peleringallérok és lawntennis-öltözékek milyenségét épenugy, mint a játékonyság divatos formáit, melyekhez aztán ragaszkodnia kell mindenkinek, aki nem akarja, hogy a legközelebbi zsuron, vagy összejövetelen ráfogják, hogy elmaradt a kortól, s nem tudja megérteni annak intő szöveget. Szóval a játékonyságnak épen ug-

*) Jóllehet a cikkíró pessimisztikus felfogását nem mindenben osztjuk, közöljük e cikket, mert oly kérdést peng, melyre a társadalomnak mindenesetre foglalkoznia kell. Részünkről a humanizmusnak legmesszebb menő gyakorlását is örömmel látjuk a köznyomor enyhítése céljából, de azt hisszük, az e cikkben foglalt igazság elől nem zárkozhattunk el s azért ohajtánánk, ha a humanisztikus tevékenység terén buzgólkodók e részben szerzett tapasztalataikat elmondanák, mire készséggel megnyitjuk lapunk hasábjait.

A szerk.

A vasuti munkások hamar közbe léptek és csakhamar meggyőzték Miklóst arról, hogy Czézár ezáltal csak örömeinek adott kifejezést.

Reszkette, de bátorságot erőszakolva jött be Miklós a városba, mellette kullogva Czézár.

Mikorára hazajött a jövevényével, épen a reggelinél ült a család.

Miklós előre jött be, Czézárt kün hagyta az ambituson.

— Mi történt veled? kérde az apa, hogy ily korán már át vagy fázva;

— Kint voltam a vasutnál.

— Irma a nyakába borult. Talán csak nem érkezett meg a kis dudus?

— A dudus? A duduska? Megérkezett biz'a.

Egyszerre csak felugrott az egész család az asztalról.

— Hol van? Kérde a mama kíváncsian.

— Mindjárt behozom, de vigyázzatok, hogy valahogy el ne tapossátok.

— Oh az aranyos kis jószág! — mondja sóhajtva Irén — mindjárt gondoltam hogy olyan kis herczig-jószág lesz. Czézárkám aranyos kis jószágocskám, gyere be, gyere be kis nyulacskám.

Es Czézár emelt fővel, méltóságteljesen belépett a szobába.

Művész legyen az, ki ezt a sikoltást, ijedelmet le tudja írni, mi e pillanatban bekövetkezett.

Az öreg a kályha mögé bujt, egyre hangztatva, hogy hát micsoda buta viczcz akar ez

meg van a maga szezonja, mint a dinnyének, vagy az uborkának.

Most a játékonyság szezonja előtt állunk. Még alig néhány nap, s megnyílik az izraelita nőegylet, meg a szegény tanulókat segélyező egyesület népkonyhája, s kezdetüket veszik a felruházasok az árvaházban, iskolákban és egyebütt. Ebből az aktualitásból kifolyólag talán nem lesz egészen helytelen rámutatni azokra az árnyoldalakra, amelyek ezekkel a különben dicséretes játékonysággal együtt járnak, s amelyek sok tekintetben leszálítják a játékonyságnak a gyermek jövő életére kiható eredményeit, vagy ha úgy tetszik, hogy befolyással vannak arra nézve, hogy a gyermekekben felkeltsék a henyesség alvó ördögét; mert bár kissé merész állítás, de úgy van, a határt nem ismerő játékonyság az, mely minden iránt fogékony gyermeklelkét arra a gondolatra kelti, hogy vannak a világon emberek, akik enni adnak az éhezőknek, ha az nem dolgozik is, meleg ruhával takargatják be dermedt tagjaikat, habár ennek ellenében mi munkát sem rónak vállalkra. Az ökölnyi iskolás gyermeket a tél folyamán jól tartják, felöltöztetik a játékonyszívek, s az apró emberben feltámad a könnyelmű hajlam, habár nem öntudattal, de bizonyosan előtérbe tolul lelkében a kérdés:

— Mindig így lesz-e ez? Mindig megadják-e nekem a jószívek azt, amiért én mit sem dolgoztam?

Az évek mulnak s a jószívek évről-évre ellátják az ő szegényeiket, ama szent meggyőződéssel, hogy a legjobbat cselekszik mindenkinek felett. Ugy is van. De csak részben, mert megvédik ugyan a veszni induló testet a hideg, az éhség ellen, ám a lélekben felébresztik a legborzasztóbb érzést, a tétlenség utáni vágyat. S a gyermek, mire sarjukorát eléri s megkezdí az élettusát, még mindig ábrándozik a semmivétele mellett lenyelt falatról, meleg ruháról, csak hogy már határozottabb formában, az öntudat s követelődzés bizonyos kvantumával.

Hogy aztán akadnak, akik az ébredő öntudatot az egykor velük szemben játékonyskodó társadalmi osztály elleni gyűlöletté aljasítják, akik az arroganciát a kegyelemkenyéren tartott ifjonzban felszítják, azon ne csodálkozzunk. Így aztán ne ütközzünk meg a felett, hogy megszületnek az eszmék, melyeknek összessége ebben kulminál:

lenni. A mama pláne a harmadikszobába bujt és kétszeresen is magára zárta az ajtót.

Irma a zongora alá szökött, egyre hivatgatva: Czézár, Czézár! Es minél közelebb jött hozzá Czézár, annál beljebb mászott Irma a fal felé.

Végre Miklósnak sikerült az ijedelmet eloszlatni. Lassan-lassan visszatért a nyugalom és bátorság; a mama is kimerte már dugni a fejét; az öreg már czirógatni is próbálta a jövevényt.

Egyszerre csak Czézárt elfogta az ásitás. Hatalmas száját, mint a Jónást nyelő czethal, kitátotta félelmetesen.

Ugyanabban a pillanatban a mama már ismét magára zárta az ajtót, az öreg hirtelen sürgős dolgot talált az irodában, Irma pedig a konyhában felejtett valamit, amit sürgősen be kellett hoznia. — Egy szóval délig az ebédelőben nem volt senki. — Ez nap nem is volt ott takarítás.

Már most Miklós ismét lánczon fogta az ölebecskét és kivitte őt egy jóbarátjához a kertbe, ahol koszon tartják Czézárt mind a mai napig.

A vőlegénynek pedig megírták, hogy rendkívüli örömet okozott a születés napi ajándék hogy az öreg ki sohase foglalkozott kutyákkal, az első perctől fogva megszerette az állatot; hogy a mama sajátkezüleg adott neki tejet; és hogy Irmát ma már a kutyája kísérete nélkül el sem lehet képzelni.

Carolus.

— Éljenek az éhhetetlenek, haljanak a halhatatlanok.

Igy aztán ne csodálkozzunk, ha az éretlen tömeg követelődzik, ahelyett, hogy munkával, józansággal igyekeznék érdemeket szerezni arra az életre, melyből egy parányi részt sem köszönhet önön magának.

Azért, ha vannak jó szívek, (legyenek is) gyakorolják azok a játékonyságot olyformán, hogy felkeltsék már a gyermekekben az öntudatot arra nézve, hogy nekik nem csupán hálásnak kell lenniök az ő jóttevőik iránt, hanem dolgozniök is kötelességük azért, amit kaptak. — A két-három iskolában töltött óra után adjanak a jó szívek annak a gyermeknek a kezébe tollat, hogy fozszon, vagy szalmát, hogy fonjon, vagy egyéb könnyű kézi foglalkozást, nem azért, mert az esetleg jövedelmezne is, de hogy érezze az a gyermek, hogy amit neki nyujtanak, az nem kegyelem-kenyér, hanem az ő munkájának, jól teljesített munkájának a jutalma.

S ha aztán így felnövekedve, otthagyja az iskola padjait, az ő kis műhelykékét, ahol a munka iránti kedvet legelőször fölébresztették benne, más világnézlettel lép ki az élet tengerére s mig egyrészt magát megbecsülve, hasznára lesz hozzátartozóinak, embertársainak, addig másrészt lesz erkölcsi bátorsága szembeszállani a henyélő, elzúllott embercsapattal, mely semmittevéseért még követelni mer a társadalomtól, lesz erkölcsi ereje megmondani azoknak, hogy a ti jelszavatok hazugság, hogy a józan munkás nem lármázik és iszik, hanem dolgozik a saját, a közügy javára, hogy irányeszméje szent és magasztos.

— Éljenek a halhatatlanok s haljanak az éhhetetlenek!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, november 25.

Ismerkedő ülésnek lehetne nevezni a mai ülést. A ház inkább egy kaszinó benyomását keltette a nézőkben, akik a karzaton kíváncsian előhajolva keresték a régi és új ismerősöket és ismeretleneket.

Féltizenegy elmúlt és még mindig ott kavarogtak a középben. B a n f f y Dezső báró kétségbeesve nézett körül. Vajh' ki fog itt rendet csinálni? Szilágyi Dezső csöndes komolysággal ült az első padsorban. Perczel Dezső belügyminiszter stafétát küldött Rudnayhoz.

— Elő hamar a lovasrendőrökkel, mert rőndnek muszáj lenni!

Ebben a kétségbeesett pillanatban előugrik Regele bácsi és lekapva az árva csengetyűt (az is szomorúan busult magában), oly hatalmas harangozást viszen végbe, hogy az új képviselők riadva tolongnak a padokba. Különösen a népi part hallgatja ájtatosan a harangszót. Bezzeg, ha már Szilágyi fogja rázni, nem lesz ilyen nagy hatása.

Most fölemelkedik Csávossy Béla, a háznagy. Az első szónok. Örömmel üdvözlí — ugymond — a képviselő urakat. Az első teendő, hogy korelnököt válasszszanak. . . .

— Ültessenek a katedrára egy zsandárkáplárt! — sivit bele Lukács Gyula.

— No szépen kezdí! — veszekednek jobbról.

— Mit szégyenlik? Hisz így volt a választásoknál is — kiabálják balról.

Ezután az incidens után Csávossy azt ajánlotta, hogy Janicsáry Sándor mint legöregebb, legyen a korelnök s tényleg az öreg Janicsáry Sándor, aki már a mult ciklusban is korelnök volt, sürü éijenzésben elfoglalta helyét. Most azonban okosabb volt, mint akkor. Most kész beszédet olvasott fel teleírott papirosról. Az igaz, hogy még az is nehezen ment s

scyllák és charybdisek veszedelmesen fenyegettek, de végre is szerencsésen eljutott a végére. Megemlítette, hogy a nemzet abban a ritka helyzetben van, amiben nincs más nemzetnek része, hogy a második ezredévbe lép át dicsőséggel. A korelnökséget elfogadja s hangoztatja a korona iránti hűséget és a hazához való szeretetet, végül üdvözölte a Szt. István országának megválasztott képviselőit.

Csávossy Béla háznagy indítványozza, hogy a következő korjegyzők foglalják el helyeiket: Zichy Jakab gróf, Bély László, Feszty Béla, Pongrácz Anzelm báró és Mezőssy Béla.

A közönség kíváncsian fikszirozta a fiatal jegyzők felvonulását és mikor a fiatal Bély László a korelnök felhívására fölolvasta a miniszterelnök átiratát, itt is, ott is, földszinten és karzaton ez a megjegyzés hallatszott:

— Nini, hisz egész folyékonyan tud olvasni!

A miniszterelnök átiratában tudatta, hogy ő felsége holnap mondja el a trónbeszédet a várban s kéri a képviselőket, hogy erre az alkalomra diszöltönyökben jelenjenek meg a korelnök vezetése alatt.

Most következett az első ágyu.

Komjáthy Béla fölállott s kijelentette, hogy ők nem mennek fel Budavarába. A törvény értelmében s általában európai gyakorlat szerint az uralkodónak kell eljőnnie a törvényhozás termébe. De azért se mennek oda, mert annak ormán a fekete-sárga zászló leng. Nem keresi azt, hogy micsoda színeket képvisel az a zászló: az uralkodó családi színeit-e vagy mást. De egyet tud: hogy az a zászló nem magyar zászló! A korona hatalmát, fényét nem akarják ők elhomályosítani, sőt növelni akarják, mert aki ezt nem teszi: az hazaáruló. De meghunyászkodni nem fognak soha! Az egész világon a törvényhozás és a fejedelem egyenlő faktor. Csak nálunk van ez másképp. A fejedelem mindenütt elmegy a törvényhozás termébe, csak minálunk nem teszi. Ennek okai a korona tanácsosai. Ezért nem mennek ők fel holnap a várba.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök: Nem látja helyén valónak, hogy ma e tárgyban vitatkozásba bocsátkozunk. Az se helyes, hogy Komjáthy most új követelésekkel lép elő. — Azelőtt a boldogult Csanády Sándor és a távollevő Madarász József azt kifogásolták, hogy a trónbeszéd elmondásakor ő felsége körül olyan személyiségek funkcionálnak, a kik nem felelnek meg a magyar közjognak. Most már Komjáthy újabb követelésekkel áll elő. Se a régi érvek, se a mostaniak nem jogosultak, Sehol a törvényben nincs előírva, hogy ő felségének kell a törvényhozás termébe jönnie.

Bolgár Ferencz: Hisz ez betanult egy egész beszédet! (Zajos derűtség.)

Bánffy Dezső báró: A királyi család zászlóját, a sárga-fekete színűket szeretetben, tiszteletben kell tartani. Ezt mindenkitől megkövetelheti. Sajnálja, hogy Komjáthy ezt a kérdést szóvá tette, de az mit se változtat a helyzeten, ha egy vagy más párt az ünnepélyen nem vesz részt. (Zajos Hoch! balfelől)

Komjáthy Béla: Hogy jogos-e vagy nem jogos az ő követelésük: ezt nem bizzák Bánffyra. Azt már ők megítélték. Kimutathatná, hogy igenis az ő általa felhozott sérelmek homlok-egyenest ellenkeznek a törvénnyel, de majd lesz rá máskor alkalom.

Korelnök: Felkéri a képviselőket, hogy holnap együtt vonuljanak fel Budára.

Néhány dévaj hang odakiáltja neki:

— Mi lesz a legközelebbi ülés programja?

Ezzel a derék korelnök négy év előtti szereplésére céloztak, mely alkalommal, midőn ezt kérdezték tőle, a jó Janicsáry izzadó homlokkal felelt:

— Tudja a fene! En nem tudom.

A főrendiház ülése.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, nov. 25.

A főrendek 12 órakor gyűltek egybe. A korelnöki széket gróf Zichy Ferencz tárnokmester foglalta el; korjegyzők voltak Komiss Károly, Szapáry Frigyes, Széchenyi Bertalan és Forgách János grófok. A korelnök rövid megnyitója után fölolvasták a miniszterelnök átiratát s elhatározták, hogy a legközelebbi ülés holnapután déli 12 órakor lesz.

Távirati tudósítások.

Az orléáni herceg Brüsszelben.

Brüsszel, nov. 25. (Saját tud. távirata.)

Fülöp orléáni herceg ma nejével, Mária Dorottya főhercegnővel, ide érkezett. A vasutnál a hercegi párt diszesen fogadták. — Ma délután Fülöp herceg a francia royalisták nagy küldöttségét fogadta, a melynek szónoka lelkes beszédben üdvözölte őt házassága alkalmából s egyszersmind mindnyájuk leghevebb ragaszkodásáról biztosította őket.

Az egri petíció.

Budapest, nov. 25. (Saját tud. távirata.)

Az egri választás ügyében a petíciót ma nyújtották be a képviselőházhoz. A petíció hivatkozik a kormány részéről elkövetett hallatlan erőszakoskodásokra, a hivatalos hatalommal való részaélésre, továbbá arra, hogy több halottat leszávattak a kormánypártra.

Budapest új polgármestere.

Budapest, nov. 25. (Saját tud. távirata.)

A Kammermayer Károly nyugdíjaztatásával megürült polgármesteri széket tegnap töltötte be a főváros közgyűlése. Az állásra két pályázó volt: Gerlóczy Károly és Márkus József, akik közül a közgyűlés nagy többséggel Márkus Józsefet választotta meg polgármesterré.

Dunin-Borkovszky gróf szökése.

Budapest, november 25. (Saját tud. táv.)

Dunin-Borkovszky gróf, kinek neve a lapok hasábjain legutóbbi időben gyakran szerepelt, ma az incenzszordfi örültek házából megszökött. Ugyancsak eltűnt Budapestről Széles Etelka is, akit az ügyészség tudvalevőleg szabadlábon hagyott. Azt hiszik, hogy a két alak együtt szökött, s most erőlesen nyomozzák őket.

Elmozdított magyarfaló pópa.

Mácsa, november 25. (Saját tud. távirata.)

Román Miron román egyházi metropolita Brázsa György mácsai lelkészt, a ki magyarfalásairól vált a közelmúltban hírhedtté, ma állásától sürgősen elmozdította.

Kurucz-lakoma.

Budapest, nov. 25. (Saját tud. távirata.)

Endrődy Sándornak legújabbán megjelent gyönyörű kötete, a Kurucz-nóták annyira fellelkesítette Pósa Lajost, a kitűnő költőt, hogy kezdeményezésére a Pósa-asztal Kurucz-lakomát rendezett ma este, melyen az írói és hírlapírói világ majd minden tagja részt vett. Az estélyen nagy tetszésben részesült Pósa Endrődihez írt remek költeménye.

UJDONSÁGOK.

Napról-napra.

Nemcsak a szerelem sötét verem.

— Az agyonlyukasztott Arad. —

Arad halad, Aradon építkeznek, még pedig gőz-, vagy ha úgy tetszik víz-, vagy villam-erővel. Ennek köszönhető, hogy Arad a szó szoros értelmében agyon van lyukasztva s hogy mindenféle pokoli

mélységű árkok tátonganak az ember elé. Ez volt az én tragédiám okozója.

Ejfel után indultam haza a redakcióból; az utcán a »Société anonyme« egyetlen lámpája sem, csupán honszerelmem mécs világa égett. Ez azonban gyenge világító eszköznek bizonyult s én a következő pillanatban egy szigorú lépéssel valami csatornanyílásba pottyantam. Éreztem, hogy egy ismeretlen ember nyaka közé estem.

— Uram, mondá az ismeretlen, — ön majdnem a tyukszememre lépett.

— De uram, így is bocsánatot kell kérnem öntől, hogy nyakára estem.

— Oh az nem zseniroz. Nekem a tyukszememnél van az Achilles — sarkam.

— Az enyém a suszternél van. Kihez van szerencsém?

— Barth Lajos vagyok, mondá.

— És nekem kihez van pechem?

— Lapáth Teofil vagyok, mondám én komor daczczal és két r-rel.

Fölebredt bennem az újságíró és interjuholni kezdtem társamat:

— Mint gondol ön, hol vagyunk?

— Egy csatornában, uram.

— Mit gondol ön, kellemes ez a helyzet?

— Nem uram, mondá ő a szent meggyőződés férfias hangján, ez nem kellemes!

— Hogyan szabaduljunk.

— Épen azon törom én is a fejem.

A társalgás itt megakadt, hogy annál jobban törhessük a fejünket, Egyszerre egy pokolai gondolat villant meg agyamban. Egy pokoli gondolt, mely azonban drága szabadságomat adhatja vissza...

— Minden bevezetés nélkül szavalni kezdtem lírai költeményeimet.

Barth Lajos a tizedik vers után megrémülve kiáltott föl:

— De uram, mit akar ön?

Én azonban a kérdezőt feleletre sem méltattam, hanem szavaltam tovább.

— Uram, mondá ő fogvicsoritva, elhallgasson, mert...

Most már azért sem! Egy elégiába kezdtem bele.

— Annyit mondok önnek, hogy ha be nem fogja a száját, akkor kidobom.

— Szeretném látni, ha-ha-ha! mondám én sátni kacajjal folytatván költeményemet.

— No hát meglátja mindjárt! orditá ő és átkarolva derekamat kidobott a külvilágra...

... Ő szegény ott maradt. De hát miért is nem hord ő magával zongorát. Mert ha ő kezdett volna el nekem zongorázni, akkor én maradtam volna egyedül a veremben...

* **Az aradi vásár.** Hosszu vitát döntött el a kereskedelemügyi miniszter: végleg elintézte az aradi országos vásár miként leendő tartásának kérdését. Tudvalevő, hogy a város közgyűlése nem volt megelégedve a nemrég életbeléptetett mostani vásártartási renddel s azt kívánta, hogy ötnapos vásárja legyen úgy, hogy az állatvásári napokon: pénteken és szombaton is kirakóvásárokat tartsanak. A kereskedelmi kamara a pénteket mint hetivásárt kivenni kívánta a vásári időből, a miniszter pedig csak négy napos vásárt akart engedélyezni. Újabb feliratok és újabb véleményezések után most leérkezett a döntés: a miniszter megengedte, hogy az ötnapos vásár — péntek, szombat, vasárnap, hétfő és kedd — minden napján kirakóvásár is legyen. Vagyis már a tavaszi vásártól fogva pénteken és szombaton is árulhatnak az idegen iparosok és kereskedők.

* **A negyedik kerületi választás.** Több napot át tartott tanácskozások után végre kifortatták magukat a negyedik kerületi jelölések. A végleges eredmény az, hogy nincs páktum a pártok között, hanem úgy a kormánypárt, mint a függetlenségi párt külön-külön állít jelölteket és igyekszik azokat győzelemre vezetni. A kormánypárt az eddigi vitás jelöltek helyett Révész Adolf mellett Simay István nyugalmazott iskolafelügyelőt állította fel, kinek általános népszerűsége jó ajánlólevél ebben a népes kerületben. A függetlenségi párt Gyulai István mellé Dániel Endrét jelölte, a ki tavaly félig-meddig már meg is volt választva s a kiról azt tudjuk, hogy az egyik megürült hely, mely szinte az övé lett már tavaly, őt illeti meg. A dolog mai állásában mindenesetre izgalmas választás lesz.

* **Anyakönyvvezetői kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter a mezőhegyesi anyakönyvi kerületbe Kovács Dezső községi jegyzőt anyakönyvvezetővé nevezte ki, megbízván őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságnál való közreműködéssel is, mely utóbbival felruházta a nagylaki anyakönyvvezető helyettesét, Krafft Dánielt is.

* **Kijátszott takarékpénztár.** Szt. Annáról írják: Rosszul ment a sorja az özvegy Bugyán Léná családjának, ahogy sem tudtak pénzhez jutni, hogy segítsenek magukon. Özvegy Bugyán Léná aztán, sok gondolkodás után kieszelt, hogy juthassanak pénzhez. Ő meg a fia: Bugyán Juon meg a veje Moczik György bementek Világosra a kir. közjegyzőhöz, s ott fia magát anyja és sógora tanúság tétele mellett Igrecz Alexának adván ki, egy kötvényt csináltattak, a melyre az aradi gazdasági takarékpénztárból 300 frtot felvettek, engedélyt adván az összegnek bekebelezésére is. Két ízben megfizették a kamatokat rendesen, de harmadikban elkéstek, ennek aztán az lett a következménye, hogy a takarékpénztár felszólította Igrecz Alexát, hogy fizessen. Persze Igrecznek nagy lón a csodálkozása és az ijedelmé a levélre, amit sietett Várhelyi csendőrőrmesternek átadni, hogy fogja meg az ismeretlen bűnösöket. Várhelyi aztán meg is fogta őket a fentírottak személyében s átadta őket a világi kir. járásbírósnak, ahol töredelmesen beismerték bűnüket.

* **Hivatali megerősítés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Papp István aradi állami főreáliskolai ideiglenes iskolaszolgát ezen állásában végleg megerősítette.

* **Ünnepek az újévben.** A jövő 1897-ik esztendő valóságos ünnepi év lesz mindazok előtt a kik szeretik az ünnepi munkaszüneteket. Egy nappal sem lesz azért több ünnepek benne, mint az előző ezer években, hanem az ünnepek nagyrésze hétköznapra esik. Így mindjárt újév napja pénteken lesz, vízkereszt szerdán, gyertyaszentelő boldogasszony napja pedig kedden, február másodikán. A farsang 55 napig, tehát közel 8 hétig fog tartani, nagy öröme a bálozó ifjuságnak és keserűségére a bál ruhákért szenvedő lányok apáknak. A hat hetes bójt után április 18-ára esik húsvét vasárnapja, Junius 6-án lesz pünkösd, 17-én, csütörtökön pedig urnapja. Szent István király napja péntekre esik, kisasszony napja pedig agusztus második szerdájára. Karácsony ünnepe szombatra és vasárnapra jutott 1897-ben, ami különben nem okoz nagy keveredést, mert hisz akkor úgyis vakáció van mindenfelé. Különösen a diákok örül ennek a hétköznapi ünnepi esztendőnek, a mely sok-sok szünnapot hoz számunkra.

* **Engedélyezett névmagyarosítások.** Oesterreicher Vilmos makói lakos vezetéknévét, Ötvösre, Kucsera János mácsai lakos pedig Kállai-ra változtatta belügyminiszteri engedéllyel.

* **Esküvő.** Tudósítónk jelenti telefonon: Zámory Péter, battonyai kisbirtokos tegnap kötött házasságot Mester József magyar-pécskai előkelő gazdaember leányával, Mariskával. Az esküvőn Issekutz Marcell orsz. képviselő és Senk Ferencz főszolgabíró is megjelentek.

* **A fegyverrel való játék vége.** Mikor o. Demeter f. varsándi lakos hétfőn napszámba ment, otthon hagyva négy apró gyermekét a legidősebb fia felügyelete alatt. A gyermekek kifogyván már a játékból, előkeresték az apjuk mezőrendőri revolverét s azzal kezdetek játszani. Szomorú vége lett a dolognak, mert a töltött revolver elsült s a golyó befuródott a 4 éves Gyulának, a legkisebb leánynak az arcába. A előhívott orvos eltávolította ugyan a golyót, azonban a seb mégis életveszélyes s valóságos csuda lesz, ha a kis leányka felépül. A gondatlan apát az előjáróság feljelentette a bíróságnál.

* **A póttartalékosok vizsgálja.** A legtöbben, a kik a katonaleletet munderostul, fegyverestül, manőverestül elátkozzák, a póttartalékosok között vannak. »Ha már a többi elengedték, zugolódna ezt az istenadta nyolcz hetet is elengedhették volna!« Aztán meg van ez a nyolcz hét fűszerezve minden rosszal, a mi rossz csak a nyolcz hétbe belefér. A mit más baka-fejekbe három-két vagy legalább is egy esztendőig veregetnek, azt nekik szegényeknek nyolcz

hét alatt kell megrágnok és bevenniök. A »Rekutenansbilaurg« elméleti és gyakorlati keserűsége, meg a bastilloni keserves szállás kivánatosabb teszi nekik az áldott jó ezübléletet, mint az üdvösséget. Most aztán virrad a szegény póttartalékosok napja is. Egy nap alatt még egy komisz drukk alakjában koncentráldok a nyolcz heti szenvedés, aztán pár nap és ők levethetik az erráris ruhát, a melyből nekik szintén csak a legrosszabb jutott ki. Ma egy őrnagy előtt vizsgálatot tesznek az elméleti részből, aztán holnap még a bastillonban lesznek, de már szabadon vigan sorakoznak a civilek közé, a kiket mindenféle katona lenéz, csak a póttartalékos nem.

* **Százéves toloncz.** Levelezőnk írja: Amióta csak az esztét tudja, mindig tolonczuton volt az a szerencsétlen ember, akit nem a sors, hanem a saját hibája súlyesztett a nyomorultság kátyujába. — Azóta egy század viharzott el a feje felett; a váll megörnyedt, a hajába az idő, ez a vén molnár lisztes kezével ugyan csak belékapott, s a nyomorúság levett róla minden emberi formát, úgy hogy inkább állatnak mint embernek lehet mondani. Beszélni is alig tudott, csak annyit tudtak kivenni belőle, hogy már elmúlt száz éves, hogy nagy kikindai illetőségű. A megyében kószált, s csak most lehetett ráakadni, hogy illetőségi helyére, Nagy-Kikindára tolonczoltathassa a hatóság.

* **Lehetetlenség.** Az aradi lóvonatnak nincs története. Nincsenek balesetei, nincs bünkrónikája. A ma született bárányn kívül legfeljebb Janicsáry Sándor lehetett szelidebb és ártatlanabb nála. Szinte komikusnak is tetszett, a mikor valamelyik kocsis hébe-korba megfűtta a kurtjét a kitérésre: ugyan kit fog a lóvonat elgázolni? Nos hát a jó öreg lóvonat tegnap este vén fejével gyilkosságba esett: halálra gázolt egy embert. A dolognak az lehet a nyitja, hogy a lóvonat most megy át aradi lóvonatból budapesti zsánerű villamossá, és a metamorfózisnál a villamos-rész reagált és megkezdte fővárosi tevékenységét. — Az elgázolás a Walder-féle gyár előtt tegnap este történt. Konnétsoni György, merényi születésű, 45 éves loápoló a lejtősen haladó sínken átakart menni, de az első sínben megbotlott, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a befelé a szokottnál gyorsabban haladó kocsi midkét kerekere keresztül ment a derekán. A vonat kerekai a testét csaknem teljesen ketté választották, úgy, hogy az elgázolt azonnal meghalt. Rámer István rendőrhadnagy és dr. Ötvös Dániel kerületi orvos megjelentek a helyszínen, és konstataáltak a rögtöni halált. A vizsgálatot még az éjjel folyamán megindították. Az elgázolás önként értetölég szenzációt keltett a városban.

* **Megugrasztott hivatalos hatalom.** Nagypéli levelezőnk írja: A községi végrehajtó elmúlt hétfőn egy kocsival a zálogtárgyak összehordása végett s a többiközt elvitte a Brendás Nikoláját is, a ki nem volt otthon. Brendás ha-zaérkezvén, gyermekeitől meghallotta a szomorú hirt s rögtön felkerekedett életetárjával és botokkal felfegyverkezve, utána eredtek a végrehajtónak. A zálogokat vivő kocsit még az utcában elfogták, s az azt őrző Gazsea János éjjeliőrtől visszakövetelték holmijaikat. Gazsea nem állt kötélnek, miért úgy Brendás, mint neje, botokkal megtámadták és ütlegelni keztek. A helyszínen gyorsan megjelent községi rendőr vett véget a nagyobb vérengzésnek, a ki Brendást és a megtámadott éjjeliőrt egymástól elválasztotta, de persze már csak akkor, mikor Brendásné — felhasználva a verekedést — visszaczipelte a zálogtárgyakat. Brendásnak és nejének, feljelentés folytán, most már a bírósággal gyúlik meg a bajuk hatóság elleni erőszak büntette címén.

* **A népkönyha.** folyó évi nov. 30-án, azaz hétfőn nyílik meg, hogy az idén is, mint a múlt évben, befogadja városunk szegényeit és nekik néhány fillért meleg, tápláló eledelt adjon. Ez alkalommal értesítjük a n. é. közönséget, hogy minden hét 5 napján át fél 11 órától 1 óráig szívesen látjuk az érdeklődőket népkönyhánk-

ban, a mikor is az ételek kiosztása történik. Ilyképen a nemes emberbarátok meggyőződhetnek, hogy áldozatkészségük nem hiábavaló, hanem a kegyes adományok áldása ezerszeresen tükröződik vissza azon sok szerencsétlen ember-társ arcából és szemeiből, kik a jótékonyaságra rászorultak és igénybe veszik. Az elnökség.

* **A szegedi Panama.** Szegedről írják, hogy Bába Sándort és Huszka Lajos városi alszámvévót, Molnár Elemér vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte, Bába, ki a város kárát megtérítette, előkelő társadalmi állással bírt és ép ezért letartóztatása kínos szenzációt keltett. A vizsgálat kiderítette, hogy a nyomtatványoknak még az előző időkből való szállításánál is történtek, bár jelentéktelen visszaélések. — Mint a késő éjjeli órákban érkezett táviratunk jelenti, a szegedi panama ügyében ma a vizsgálatot Engel Adolfra, a város régebbi szállítójára is kiterjesztették.

* **Megváltotta az urát.** Minden himnusnál, a melyet valaha a hitvesi szeretetről irtak, szében és meghatóbban szól az az eset, a melyről ma a kő levelezőnk értesít bennünket. Egy asszonyt, a kinek férje halálos betegen feküdt, az szünettelen agódás és a gondos ápolás anynyira kimerítették, hogy mikor a hitvesi kéz ápolása — a melyt semmi orvos, semmi gyógyszer felül nem mul, — a beteg férjet végre visszaadta az életnek, — a szegény nő megőrült: ez volt tehát a váltságdíj, a melylyel férjét a biztosnak hitt haláltól megmentette. Az esetet levelezőnk a következőkben adja elő: Bugyi Imre hülés következtében oly nagy foku tüdőgyulladásba esett, hogy kezelő orvosai — a minduntalan kérdezőgető nejének Kauff Francisának kénytelenek voltak bevallani, hogy férjén, ha a természet nem segít — mindenféle orvosi segély sikertelen marad. — A nő különben is sejtette ezen állapotot, mert férje lebetegedése után annyira utána látott férje ápolásának, hogy több éjelt annak ágya mellett álmatlanul töltött. Ez annyira kimerítette a szegény nőt, hogy mikor férje már minden veszélyen túl volt s ezt az orvosok örömmel tudomására hozták, egy-két nap múlva láz fogta körül, majd teljesen megőrült. A hitvesi szeretet áldozatát beszállították a csanádmezei közpórházba.

* **Verekedő szomszéd.** Halmágyi levelezőnk írja: Cziska Petru a Zsurki csermurai lakosnak a tehenei bementek a Derestyan Juon szomszédja kertjébe s ott, összeharapdálván a sütőtököket, sok kárt tettek. Derestyan ezt észrevette és kiakarta kertjéből hajtani a teheneket, de vesztére, mert meglátta ezt Cziska s a mit sem sejtő szomszédot egy karóval úgy fejbe ütötte, hogy az menten összerogyott. Az előhívott Dr Weisz Armin orvos a sérülést igen súlyosnak minősítette, annyival inkább, mert a sérült már 75 éves, miért is a csendőrség feljelentette az esetet a bíróságnak.

* **Az ősz agóniája.** Ne tessék gondolni, hogy az ősz, a kit olyan előszeretettel szoktak a haldokló beteghez hasonlítani, olyan szívesen várja a végelgyengülését a tében. Sőt. Az ősz jobban kapaszkodik az élethez, mint az az agg, a ki vén korában kezdte el az életet, s most sajnálja ilyen hamar abbahagyni. . . Mindhiába az ősz haldoklik és már beállná az agónia állapota. A meteorológiai intézetek bulletinjai már a zero fokhoz közel járó lázt, azaz hőmérséklet konstataáltak és már lemondtak minden reményről. Néha napján egész szép vörösfényes idő van, de ez már csak olyan, mint az a pir, a mely a halál előtt pár nappal a haldokló arcán megjelenik. Az agónia a legszörnyesebb állapotok közt folyik: egyik a nap erős rohamok — hózi-vatar, fagyás — a másikon egész csöndes lázmentes állapot — szelid, enye szellő — aztán újra fokozott hanyatlás állapotában. Körülötte a vigasztalók egész serege: a poéták és pesszimista emberek, »Ne busulj, édes szép ősz, mi is utánad megyünk nemsokára!« Mintha bizony a haldoklónak ebben valami vigasztalása lenne! Hiába minden. A haldoklás beállott; az agónia már nem tart sokáig. A lapok közlik, a bulletineket, de egy napon a reporterek a beteg előszobájában a bulletin helyett csak a pártecedulát találják, a melyben a tavasz, nyár és a tél mélyen megsomorodott szívvel tudadják forrón

szeretett fivérüknek, az ősznek, rövid, de kínos szenvedés után történt gyászos kimúltát. Az ősz meghal; — és a poéták és a pesszimista emberek — nem követik.

* **Örült ügynök.** Greiner Jakab Lajos békés-gyulai születésű, 36 éves ügynök, tegnap este Budapesten a Lehel-utcában egy befelé jövő villamos kocsit elébe állott. A kocsivezető alig tudta a robogó kocsit hamarjában megfékezni s csakis ennek köszönhető, hogy nem történt szerencsétlenség. Greinert bekisérték a VI. ker. kapitánysághoz, hol azt adta elő, hogy azért állt a villamos elé, mert kíváncsi volt, hogy csakugyan elgázolja-e. Miután konstatazták, hogy a szerencsétlen ember örült, a Lipótmezőre vitték.

* **Utonállás az országúton.** Nagyhalmágyi levelezőnk tudósít bennünket az alábbiakról: Budán Anyiska bruszturi özvegy asszony vigan ballagott az országúton, egy piaci árúkkal telt szatyort cipelvén a vállán — a faluja felé. Bányesden betért a kocsmába egy kis melegítőre s néhány perc múlva folytatta útját. A község széle felé hirtelen elébe ugrott két ember. Az egyik megtámadta s erőszakkal levevén válláról a pakkját, azzal, társával együtt, elszaladt. A megriabolt szegény asszony hazament Bruszturra s ott elpanaszolta baját az épen ott időző csendőröknek, akik rögtön átmentek Bányesdre, a nyomozatot megejtendő, a mely sikerrel is járt, mert még aznap éjjel letartóztatták Szimá Juon ottani lakost, akit a megtalált bűnjelleggel együtt bekisérték a nagyhalmágyi kir. járásbíróshoz, a hol Szimát a rablás miatt vizsgálati fogságba helyezték.

* **Elmezavart leány.** Makói levelezőnk írja: Vincze Klára, jómódu parasztleányon az elmúlt napokban kitört az elmezavar. A leány eleinte mindenfelét össze-visszabeszélt, aztán a környeztetét is bántalmazni kezdte, úgy, hogy alig lehetett ártalmatlanná tenni. Az elmezavar nagyfokú tejláznak a következménye. A megőrült leányt a csanádmezei kórházba szállították.

* **Rablógyilkossági kísérlet Zágrábban.** Vakmerő rablótámadás színhelye volt hétfőn a zágrábi Jelassics-tér. Délután három órakor egy ember, ki hosszabb ideig nézte, a mint Löwy Friderika dohányárúsnő pénzét számlálta, behatolt az üzletbe és az aszonyt fején súlyosan megsebesítette, s midőn ez segélykiáltásokba tört ki, elmenekült, de csakhamar letartóztatták. A merénylet, kinek neve állítólag Vojvodics Simo, zárai illetőségűnek mondja magát, de a testén, levő tetoválások arra engednek következtetni, hogy Rovignóból (Istria) való és Olaszországban nyolcz évi gályarabságot szenvedett. Löwyne már vesélyen kívül van. A vizsgálatot folytatják.

* **Egy milliót a szemfényért.)** A lapokat nemrég az a szenzációs hír járta be, hogy Edison a Röntgen-sugarakkal akarja a vakok látóképességét visszaadni, s hogy ebben a tekintetben már némi eredményt is ért el két esetben. Mint most New-Yorkból sürgönyzik, egy Rouss nevű vak milliomos Edison-nak egy millió dollár honoráriumot ígér, ha a Röntgen-sugarak segítségével visszaadja szemfényét. Ezt a milliót Edison aligha fogja megszerezni.

* **Köszönetnyilvánítás.** Az „Első millenium jótékony asztaltársaság” f. évi november hó 23-án a Gömöri-féle helyiségben, a Hasszinger-utcai elemi leányiskolából 4 leányt, a szt.-péter-téri elemi fiúiskolából pedig 4 szegénysorsú fiút látott el meleg téli ruhával és lábbelivel. Fogadja nevezett asztaltársaság ezen nemes tetteért, a felruházott gyermekek, valamint intézetünk tanítói kara nevében is, hálás köszönetünket. Czeller Gizella, a Hasszinger-utcai leányiskola igazgatónője, Weber József, a szt.-péter-téri fiúiskola igazgatója. — Az alig négy hó előtt alakult jótékonycélu millenium asztaltársaság által felruházott tíz szegénysorsú gyermek közül kettő az aradi izr. fiúiskolából való és ezen két szegénysorsú gyermek felruházásáért az aradi izr. fiúiskola tanítótestülete ez uton is hálás köszönetet mond.

* **Ongyilkosság az utcán.** Levelezőnk írja: Nagy feltűnést keltett tegnap Lugoson Markovics Mariska pénztárosnő ongyilkossága, ki nyílt utcán revolverrel szíven lőtte magát és azonnal halva rogyott össze. A szerencsétlen leány, akinek különben sem volt az idegrendszer normális, nagyon beleszeretett egy katonatisztbe, aki azonban érzelmeit nem viszonzta. Ez az exaltált szerelem adta a szerencsétlen leány kezébe a fegyvert.

* **Mi érdekli a nőket az ujságokban.** Egy angol folyóirat, a Woman (a nő) fordult e kérdéssel az olvasóihoz. A lapnak melyik része az, amely a hölgyeket legjobban érdekli? A felele-

tek persze a következők: — A nők első sorban a napi híreken kapnak mohón, azután következnek az irodalom és művészet. Kevésbé érdekli a nőket a politika, de legkevésbé — a közgazdaság. A legtöbb levél azt írta, hogy ehhez a nők — nem értenek. — S érdekes, hogy a leveleket a legjobb háziasszonyok írták.

* **Hírek a hazából és a nagyvilágból.** A párisi világiállás. Félhivatalosan jelentik, hogy a kereskedelmi minisztériumban december 19-én szélesebb körű ankét lesz, amelyen Magyarországnak a párisi kiállításon való részvétele fölött fognak tanácskozni. — **Embervásár.** A Reutor ügynökségnek jelentik Sidneyből hétfői kelttel: Az Új Hebridaékról érkező jelentések szerint a benszültötteket tömegesen adják el az ott közlekedő hajókon 6—10 font sterlingért fejéért. Egyes helyeken kegyetlenül bántanak a benszültöttekkel. — **Tífuszjárvány Szerbiában.** Belgrádból táviratozzák, hogy az árvíz sújtotta vidéken tífusz-lázbetegségek uralkodnak. A segélybizottságtól nagyobb mennyiségű chinint kértek. — **A Szerb király vőlegény.** Belgrádi udvari körökben mint biztosat beszélik, hogy Sándor királynak székoburg-gothai Alexandria hercegnővel való eljegyzését hivatalosan közhírré teszik, mielőtt a király Rómából visszatér. — **Ir magyar háború Amerikában.** New-Yorkból táviratozzák, hogy Clevelandban nagy verekezés volt irek és magyarok között. Késsel és bottal támadtak egymásra és mire a rendőrség szétválasztotta a verekedőket, négy ember holtan, tizenkettő pedig veszedelmesen megsebesítve feküdt a harcztéren.

Gyászrovat.

Horváth Lipót †.

A klasszikus színműirodalom, az egyházi költészet és a költői próza egyik leghivatottabb és legtehetségesebb művelőjét veszítettük el Horváth Lipótban, Világos költő-papjában, kinek haláláról szinte meglepetve vesszük a lehangozó hirt.

Már zsenge ifjúságában az iskola falai közt magára vonta tanárai figyelmét és felkeltette iskolatársai bámulatát. Hol versben, hol kisebb elbeszélésekben és kisebb párbeszédekben jelét adta már akkor nem közönséges tehetségének. A klasszikus kor költészetében elmerülve, a görög lyrikusok, a latin drámaírók remekműveiben gyönyörködve, magába szivta azt az ideális fenséget, mely a klasszikus ó-kor nagyjait lelkesítette és nagy halhatatlan műveik megalkotására buzdította.

Ez az tiszta idealizmus kísérte őt végig egész életében, ez volt minden lépésénél az indító és buzdító rugó és ez nyomta egész életére bélyegét.

Atyja, ki Soborsinban orvos volt, szintén az orvosi pályára szánta fenkölt szellemű fiát, ki arra készült is; de az ideális lelkeletű ifjú csakhamar megváltoztatta tervét. Az exakt tudományok iránt nem tudott lelkesedni. Homer, Sophokles, Aeschylus, Horatius, Virgilius ragadták meg költői leikületét, ezeknek hatása alatt a magasztost, a fenköltet, az istenit kereste és ezen keresésben isten szolgálatába lépett és mint ilyen a költő képzeletével, a pap lelkesülttségével az Istenség miszticizmusában találta meg lelkének magasba törő vágyát.

Hátrahagyott munkái megmutatják, hogy mily magasán repült képzelete, hogy mily mélységesen érzette szíve az abszolút igazságot. Egyházi költeményei pedig a legszebb tanubizonyosságot tesznek arról, hogy az istenség szent fogalma mint nyilatkozott meg a lantot verő pap lelkében. Műveivel előkelő helyet biztosított magának az irodalomban és nagy veszteségünkre szolgál az, hogy fiókjában oly sok befejezetlen mű waradt. A legszigorubb és legkiméletlenebb kritikus ő maga volt önmaga irányában és ezen szigor a fiókba záratott és a nyilvánosság elől elvont sok oly művet, mely az irodalomra csak nyereséget képez. Drámai közül Sóphonisbe, Izmaeláták stb. a drámairodalom jelesei közé avatták fel őt. Nemcsak a drámai tartalom, hanem a gyönyörű versezet, a klasszikus nyelvezet is mutatta benne a mestert. Prózája, uti le-

velei pedig a modern gondolkozású írók tüntetik fel sokoldalúságában és tehetségének universalitásában.

A zene iránt rajongó szeretettel viseltetett. Valóságos művész volt a zongorajátékban és csendes kis paplakából gyakran hangzottak ki Beethoven, Mozart remek gondolatai, melyekből sok inspirációt nyert magasztos költeményeihez.

Hirtelen következett be halála, alig egy pár napi szenvedés után, mely gyászba borítva egyházát, a magyar irodalmat és hozzátartozóit.

Horvát Lipót mint dr. Horvát (Horóvitz) Lipótnak és Goldscheider Leonorának gyermeke Soborsinban született 1845-ben. Iskoláit Aradon végezte és innen Nagyváradra ment a szemináriumba. 1879-ben, mikor Vargha Ferenczet Kistelekbe választották plébánosnak, helyébe mint plébános Gyorokra került. Innen mintegy 10 évvel ezelőtt Világosra lett áthelyezve, hol mint pap és emberbarát működött utolsó perczeig.

Horvát Lipót az „Alföld”-nek évtizedeken át önzetlen, buzgó munkatársa volt. Akár Gyorokon, akár Világoson lakott, mindig felkereste kedves lapját becses közleményeivel. A mit az „Alföld”-be írt, az több vaskos kötetet tenne ki, ha összegyűjtenék. A francia udvarok abbéire emlékeztető, rokonszenves, sima megjelenésű alak, a szerkesztőség legszivesebben látott vendégeinek egyike gyakran keresett fel íróasztalaink között és sohase jött üres kézzel. S a mit hozott, az becses, értékes dolgozat volt, ha csak pár sornyi is. Különösen ünnepi számaink irodalmi mellékleteit sohase mulasztotta el egy-egy poetikus szép cikkel, vagy hosszabb költeménnyel gazdagítani. Ezelőtt néhány héttel, mikor utolszor volt idebenn, azt mondta szerkesztőnknek:

— A karácsonyi számra már készülök. Azt hiszem, sikerül, a mit kigondoltam. Már csak leírom kell.

Fájdalom, nem volt ideje szeretetreméltó ígérteit beváltani, hacsak íróasztalán nem találunk bevégzetlen kéziratokat.

Az utazásban nagy öröme telt a plébános költőnek. Párisban a klasszikus ókor remekei és az olasz, francia nagy festők művei napokig leköltöttek lelkét. Este kimerülve rendesen a Theater francaise-ban élvezte az előadásokat. Mellette ült egy kiberetvárt arcú német, kivel csakhamar megbarátkozott és vele együtt ment a Boulevard des Italien egyik éttermébe vacsorálni. A beszélgetés a színészetről és drámairodalomról folyt. Mind a kettő nem közönséges ismeret árult el e téren. A németnek különösen feltűntek a színészek játékaról mondott megjegyzések. Mikor aztán befejezték a tárgyalást, a német a plébános vállára tette a kezét és bizalmasan felszólította, hogy vendégszereplésre jöjjen el hozzá Hamburgba a Stadttheaterbe. A plébános ránéz a németre és azt felelte: Ajánlatát elfogadom uram, de előbb a püspököm beleegyezését kell kinyernem. A német nagyokat néz és kételkedve kérdezi: micsoda püspöki beleegyezésre volna szükség? No hát, mert én plébános vagyok uram és nem színész. A német még nagyobb nézett és afelett elgondolkodva, hogy mifélele pap lehet az, aki a színészet titkaiba annyira be van avatva, bocsánatot kért és eltávozott.

Horvát Lipót nagy zenebarát és zeneművelő volt. Különösen Beethoven és Mozart, az újabb zeneköltők között pedig Mascagni voltak kedvencz zeneköltői. Lakásában zongora és harmoniumon kívül még egyéb hangszereket is tartott és ha Világosra a véletlen zenéhez értő embert hozott, azt lefogta és azonnal koncertet rögtönzött. Így egy alkalommal megtörtént, hogy egy aradi fiskális kiment tárgyalásra Világosra. A mint a paplak előtt elhaladt, Horvát az ablakon meglátta és beédesgette egy pohár papramo-

GÓRA. Hiába szabadkozott a fiskális, bement és a pálinkával együtt behozta Bach egy zongora és harmoniumra átirított praeludiumát. A fiskális, ki jó zongorajátékos hírében állt, kezdett benne lapozgatni és jóformán észre sem vette, már ott ült a zongoránál, a plébános pedig a harmoniumnál és egy-kettő-három megkezdte a praeludiumot. A praeludiumot megismételték a legnagyobb lelkesedéssel; azután meg nyomban Gounod Faustja került sorra 4 kézre az Introdukciótól egész az angyalok karáig végig. Es miután a Cavalleria rustikana is véletlenül kéznél volt, hát azt is végig verték a billentyűkön. A két zenei élvezetbe elmerült zenebarát egyszer csak azon veszi észre magát, hogy már délutánra jár az idő. A fiskális nemcsak az ebédéről, hanem a tárgyalásról is lemaradt és ha nem siet — még a vonatról is, — de megmaradt egy szép nap édes emléke.

A megboldogult, áldottszívű lelkipásztor halálának előzményeiről világosi tudósítónk a következőket jelenti: Horvát Lipót plébános körülbelül négy évvel ezelőtt erősen meghűtötte magát, ami akkor ágybadöntötte őt. Orvosának és hozzátartozóinak gondos ápolása azonban ekkor visszaadta az egészségét. Mindazonáltal a betegség csirája a látszólag hibátlan szervezetben maradt s ez okozta, hogy a plébános állandóan panaszkodott tudó-katarrusáról. Ezt azonban orvosa nem tartotta veszélyesnek, épen ezért érintette rendkívül fájdalmasan a váratlanul bekövetkezett katasztrófa úgy a közönséget, mint az elhunyt családját, ismerőseit és óbarátait.

Horvát Lipót ezelőtt négy héttel súlyosan megbetegedett, úgy, hogy kénytelen volt az ágyat őrizni. — Tüdőbaja napról-napra erősebb mérveket öltött, úgy, hogy háziorvosa, Braun Vilmos dr. kénytelen volt a családot előkészíteni a bekövetkező gyászra, mely tegnap reggel négy órakor bekövetkezett. A megboldogultnak hült tetemeit még a délelőtti folyamán felravatalozták, s diszes érczkoporsóba helyezték. Az ünnepélyes rekviem ma délelőtti tíz órakor, a temetés pedig délután három órakor lesz.

A gyászoló család a halálesetről a következő jelentést adta ki: Idősb Horváth Lipót saját, egy gyermeke: Béla és neje szül. Szalády Mariska és ezek gyermekei: Sárika és Béluska; Guidó és neje szül. Pillár Terka, továbbá huga szül. Reitzer Helén, az elhunytak gyámgyermekei: Erzsike és Katicza, nemkülönben számos rokon és jó barátai nevében is fájdalomtelt szívvel tudatja szerett és felejtethetetlen jó fia, testvérök, sógorok, gyámatyjuk és rokonuk Horváth Lipót. róm. kath. plébános megyei törv. biz. tag. községi képviselői tag, Mária rózsafüzér egyletének titkára, az aradi Kölcsey-egylet tiszteletbeli tagjának stb., f. évi nov. hó 25-én, hajnali 3 órakor, életének 51-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos kimúltat. A boldogult hült tetemei november hó 26-án, délután 3 órakor fognak a világosi róm. kath. plébánia-lakból, a világosi róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő gyásmise-áldozat november hó 27-én, délelőtti 10 órakor fog a világosi róm. kath. templomban a Mindenhatónak bemutatni. Az örök világosság fényeskedjék neki!

A boldogult költő-pap családjához már eddig is számos részvétirat és sürgöny érkezett, melyek közül adjuk az alábbiakat:

Rónaszéki Gusztáv, az aradi színház művezetője az itteni társulat nevében az alábbi sürgönyt adta fel a megboldogult édes atyjának: »Az aradi színház igazgatósága és személyzete megrendült szívvel fejezi ki részvétét az elhunyt költő és jó barát halála felett. Részvétünk enyhítse atyai fájdalmát.« Részvétáviratokat küldtek még: a Kerékpár-klub, a Kölcsey-egyesület stb. mely egyesületek a temetésen is képviseltetik magukat, úgy a minoriták is, kiknek nevében Csák Csirjék rendfőnök lesz jelen.

Brust Sarolta.

Az Első Aradi betegsegélyző és temetkezési egyesület mélyen meghatótt szívvel jelenti ren-

des tagja nevének, Brust szül. Fischbach Sarolta urnőnek november hó 25-én, reggel 8 órakor életének 50-ik évében történt elhunytát. A boldogult hült tetemei november hó 26-án d. u. egy-negyed 4 órakor fognak a hallottas házból Chorin Áron-utca 2. sz. a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra helyezni. Béke hanvaira! Az Az egyesület elnöksége,

Irodalom, művészet.

Színház.

— A Vígéczek.

Nyárai Antal, az aradi színházszintársulat méltán kedvelt komikusa betegsége után tegnap lépett fel először, zsufolt ház előtt mutatva be általunk már méltatott, jeles alakítását Abelesz Samut. Színreléptekor a közönség zúgó tapsal fogadta, s az orkeszterből egy babér koszorút nyújtottak fel neki, mely fehérselyem szalagján a feliratot viselte: »A vígéczek vígéczenek — közönség.« Az előadás egyébként jól ment.

— Mary Forrest.

Mary Forrest hangversenye iránt, mely vasárnap, f. h. 29-én lesz megtartva a zeneértő közönségünk nagy érdeklődéssel van. Amint értesülünk, a jobb jegyek már jobbadára elfogytak. A művész, ki a napokban Budapesten énekelt és páratlan sikert aratott, aradi hangversenyére érdekes műsort állított össze, melynek főszámai Brahms Schubert, Wekerlin Gade, Gounod dalgyöngyei képezik. A helyárak úgy vannak beosztva, hogy már egy forintért is ülőhelyet szerezhet magának a közönség. A belépti díj 60 krra van megállapítva. A hangversenyben Roth Ernő színi bpesti zongora művész fog közreműködni.

Az új országgyűlési képviselők felé fordul most az általános érdeklődés. Rövidesen megnyílnak a Sándor-utcai palota kapui s egész Magyarország kettős figyelemmel fogja kísérni tanácskozásukat. Az »Ország-Világ« e kitérő hetilapunk már régebben fektetett színt e nagy eseményre, s így mostani 47-ik számában már az országgyűlési képviselők negyedik sorozatát találjuk, írásban és képen. Azonkívül egy gyönyörű eredeti felvételi képet közöl Mária Dorottya főhercegnő menyegzőjéről és bemutatja gondos kivitelben Kovács Károlynak, a kiváló illusztrátornak eredeti rajzát »A leányom« címmel. Cikküket írta a számba Adorján Sándor, dr. Falik Zsigmond, Buday László, dr. Várdi Antal és mások. A legjobb lélekkel ajánljuk a lapot mindenkinek. A külsőben levő teli estéknek legkellemesebb unalomtöze az »Ország-Világ«. Előfizetési ára negyedévre 2 frt, mely összeg a kiadóhivatal címére, Budapest, V. Hold-utca 7. szám küldendő. A kiadóhivatal mutatvány számot bárkinek ingyen küld.

Mulatságok.

— Dalestély.

A »szárnyaskerek dalkör« mint már említettük, Sylvester estéjén a Fehérkereszt nagyteremben terített asztalok mellett nyilvános hangversenyt tart, mely alkalomkor több műkedvelő is fog közreműködni. A buzgó rendezőség most fáradozik a műsor összeállításán, melyet legközelebb fogunk nyilvánosságra hozni. Szívesen támogatjuk azt, hogy az arad csanádi vasutak ezen munkásai a nehéz munka után minden fáradságot félretéve, a szép dalok művelésére törekedjenek, úgy csakis méltányolni tudjuk a dalkör működését, s felhívjuk a közönséget ezen élvezetes estélyre.

Törvénykezés.

— Hét végtárgyalás.

A törvényszék büntető osztályánál mára, 26. ára összesen hét végtárgyalás van kitűzve és pedig: Kolarov Arsén és társai ügyében hatóság elleni erőszak; Bukulie Juon ellen ugyanemiat; Zacharie Onucz és társai tűzveszokozás, Kejmovics Ignáczné ellen csalás, Domokos Gábor ellen emberölés, Molnár János eilen rablás kísérlete és Staller Antal és társai ellen súlyos testisértés miatt.

Sport.

— Vadászat Pécskán.

Pécskáról jelenti tudósítónk telefonon: Az itteni vadászszekzon felette élénk s az eddig megtartott vadászatok alkalmával is tömérdek zsákmány került a puskacsó elé. Most Senk

Ferencz, járási főszolgabíró egy nagyobb szabású vadászatot rendez a közeli erdőben s erre úgy a pécskai, mint az aradi sportkedvelők javarészt meghívta. Az erdészek mondják, hogy az erdőségeken őzek, vaddisznók is elég szép számban jelentkeztek, sőt farkasok is voltak láthatók. Epen ezért a vadászat igen érdekesnek és jó sikerűnek ígérkezik.

— Turisták a megyében.

Nemrég hírt hoztunk arról, hogy a kárpát egyesület megkeresést intézett a városi tanácshoz a serdültebb ifjuság részére tervbe vett országos turista körut tárgyában. Ezt a megkeresést az egyesület megküldte Szathmáry Gyula megyei alispánnak, a ki fölhipta valamennyi főszolgabíróságot, hogy kérdezzék meg a vendéglősöket, hogy mily mérsékelt áron hajlandók a turistáknak, akik 25—30 tagu csoportban utaznak, lakást és szállást adni, nemkülönben, hogy hívják fel a járásban levő rokon egyleteket és turista barátokat a körutra.

Regénycsarnok.

A menedék.

— Angol regény. —

(Folytatás.)

48

— Igaz, gyermekem. Bárhova akar is menni, elkell készülnie a szenvedésre és a bántásra. Minden életpálya gazdag a megpróbáltatásokban. Senki se tudja ezeket föl fogni, a ki nem próbálta; kevesen tudják meglátni és elhinni. Sok nevelő, a kit az életen át visszontagságok értek, az egyhangú, minden nap újra kezdődő munkától elfáradva, azt mondhatná: Ó, ha nekem oly jó dolgom lenne, mint a Kilieure kisasszonynak, ha nekem otthonom, saját nevelő intézetem lenne! De én mondhatom Önnek Elsbeth, hogy mi, én és nővérem, gyakran megirigyeljük a legszegényebb nevelő sorsát, mert az szabad a felelősségtől és az örökös nyugtalanságtól.

Igazat beszélt. Minden sorsnak, minden pályának megvannak a maga keserűségei, a miket senki se tud megédesíteni. Az oldala mellett lépkedtem és ifjú tapasztalatlanságomban azt kérdeztem magamtól: mindenki alá van vetve az ilyen megpróbáltatásoknak? engem is utól fognak érni ezek a megpróbáltatások?

— Sohase feledje el édesem, hogy bennünk igaz barátjai vannak. Ha nagy gondban lenne egykor, ha állás nélkül lenne valamikor, jöjjön hozzánk; a mi házuk mindig nyitva áll ön előtt.

— Köszönöm, nagyon köszönöm, made-moiselle Lisette, mondom én s megragadtam kezét. Majd igyekezni fogok küzdeni az élet terheivel; nem felejtettem el anyám tanítását.

Everették fölfogadtak. Nyolcz, vagy tizen-négy nap mulva, miután Everették Passyba mentek, Lelieure kisasszony egy barátnője engem is oda vezetett. A cím, a melyet kaptam: Passy, Avenue de St. Blond volt. Szép, kényelmes ház volt. A kapunál elhagyott kísérlőm. A mint a szobába utasítottak, egy fiatal leány jött elém.

— Ön Lutrell kisasszony, az új nevelő?

— Igen; azt hiszem Nulleben találkoztam önnek, válaszoltam és kezét nyújtottam neki.

— Ön nem találkozhatott velem; és sohasem voltam Nulleben, Katicza és Harryett mentek oda a papával és mamával. En, Fanny és Alice, a mult héten Angliából egyenesen ide jöttünk.

Különös módon Lelieure kisasszonynak nem jutott beszélgetésünk alkalmával Everették megkérdezni, hogy hány tanítványom lesz. Két gyermek, Katicza és Harryett, velünk volt Nulleben, és én nem sejtettem, hogy kívülük vannak még gyermekek. Azt hittem, hogy csupán őket fogom tanítani.

— Hányan vannak önök, édesem?

— Ó, mi ötven vagyunk.

— Es én valamennyiüket tanítani fogom?

— Természetesen. Senki sincs itt más, a ki taníthatna. Van két fivérünk, de mindkettő nagyon kis gyermek.

Vajjon szándékosan hallgatta el a gyermekek számát Everették? Vagy ez véletlenül, a hirtelenségben történt?

— Mama és a papa nincsenek itthon, de nem hiszem, hogy sokáig kimaradnak. Talán a mamával óhajt beszélni?

— Örülni fogok, ha láthatom.

— Vagy kíván valamit enni? kérde Everett kisasszony. Ha tetszik, kaphat a mit akar: ebé-

det vagy teát. Csupán csengetnie kell. Mi már megebédeltünk és teáztunk. A mama még nem; de Ön nem övele étkezik.

Mialatt ezt mondta, ruhasuhogás hallatszott, s a gyermekek, kik ez alatt mind körém csoportosultak, sietve kifelé tódultak. Everett né volt, a ki hazajött. A szalonjába ment és engem is oda hivatott.

— Tehát szerencsésen megérkezett, Lutrell kisasszony? üdvözölt meglehetősen barátságos hangon. A kezét azonban nem nyújtotta felém.

— Igen, ép az előbb ismerkedtem meg tanítványaimmal. Nem tudtam, hogy olyan sokan vannak.

— Nem tudta? Na, akkor biztosan elfelejtette, mert én határozottan említettem önnek.

— Azt hiszem nem. En azt gondoltam, hogy önnek csupán az a két gyermeke van, a kik önnel voltak Nulleben.

— Csak az a kettő! Mily gondolat, Lutrell kisasszony! Nekem hét gyermekem volt! Kettőt elvesztettem; ön tehát ötöt vesz át a nevelésre; hiszen ötöt époly könnyű tanítani, mint kettőt.

Nem akartam vele e fölött vitatkozni. Elhatároztam magam és úgy reméltem, hogy kötelességemet a legapróbb részletekig hiven betöltöm, noha az öt gyermek mindenesetre gyönyörű kilátásokkal bíztattak, ha még hozzá azt is tekintetbe vettem, hogy az ötöt az ének kivételével mindenből kell tanítanom.

— Azt hiszem, ön meg fog nekem felelni, folytatta Everett né. A mióta fölfogadtam, egyes kifogásaim keletkeztek. De nem mondhattam ezeket meg Everett urnak. Ő utazni szokott, ha hazajön, szeretetreméltón azt mondja, hogy ön kis buta és azzal a dolog be van fejezve.

— Kifogásom? Talán tizenkilenc évem, vagy a zenei jártasságom miatt? kérdém én.

— Nem e miatt; életkora ellen nem volt ellenvetésem és az ön zenetanítása egyelőre egészen megfelelő lenni. Itt van Everett ur.

Belépett az a mogorva külsejű, hallgatag, pápaszeműs úr, a kit Nulleben láttam. De velem szemben egész nyájasnak mutatkozott és kezét is szorított velem.

— Az én kifogásaim komoly dolgokra vonatkoznak, Lutrell kisasszony, folytatta Everett né. Arra gondoltam, hogy ön megvonhatja gyermekeim vallási észését és a római katolikus hit felé csábíthatja őket.

— De Everett asszony, szakítottam csodálkozva félbe. Hiszen én mondtam önnek, hogy protestáns nő vagyok. Gyermekei ugyane hiten vannak, én tehát nem gondolhatok arra, hogy ettől őket elidegenítem. Magam sem tudok jobb vallást a földön.

— Önnek meg kell bocsátania aggodalmaim miatt. Lelkiismeretere mondhatja önnek, hogy ön minden római katolikus gyűlöl?

(Folytatása következik.)

Közzgazdaság. Üzlet, forgalom.

Gabonaüzlet.

Budapesti gabonaüzlet.

— Gyenes Lajos czég jelentése. —
— Távirat, november 25. —

Buzát ma gyengén kínáltak, a vételkedv szintén gyenge volt s az irányzat változatlan maradt. Elkelt ca. 15.000 mm. buza változatlan áron.

Határidőüzlet.

Amerikából ugyan elég szilárd árfolyamokat jelentettek, dacára ennek nálunk alig 1—2 krral indult szilárdabban az üzlet s közepes élenkség mellett zárlatig nem is változott.

Zárul 12 órakor:

Szokványbuza 1896. ősze	—	—	—
Szokványbuza 1896. tavasza	—	8.21	8.22
Szokványrozs tavasza	—	6.88	6.89
Szokványrozs ősze	—	—	—
Szokványzab tavasza	—	6.02	6.03
Tengeri szeptemberre	—	—	—
Tengeri [uj]	—	4.08	4.10
Repcze	—	11.45	11.50

Zárul öt órakor:

Buza ősze	—	—	—
Buza tavasza	—	8.28	8.29
Rozs tavasza	—	6.90	7.—
Tengeri ősze	—	—	—
Tengeri tavasza	—	4.19	4.20
Zab ősze	—	6.03	6.05
Repcze	—	11.60	11.70

Értéküzlet.

Budapesti értéktőzsde.

— Gyenes Lajos czég jelentése. —

— Távirat: november 25. —

Külföldi lanya zárlatokra ma is lanya az üzlet.

Zárul 11 órakor:

Oszt. hitr.	—	364.70	Leszámitoló bank	—	251.70
Magy. hitel	—	401.50	Déli vasut	—	98.55
Oszt. államv.	—	350.50	Lombárd	—	—

Zárul öt órakor:

Oszt. hitelrészvény	—	—	364.40
Magyar hitel	—	—	401.75
Magy. leszámitoló	—	—	—
Oszt. államvasutak	—	—	362.75

Hivatalos árfolyamok.

— November 25. —

Távirati tudósítás.

Magyar aranyjáradék 4%	122.10
Magyar koronajáradék 4%	99.75
Magyar arany 4% vasuti kölcsön	122.—
Magyar ezüst 4% vasuti kölcsön	100.75
Magyar keleti vasut 1876.	120.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeregyorsországi-kölcsön	151.25
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	136.50
Oszt. papírjáradék	101.—
Oszt. járadék ezüstben	101.—
Oszt. járadék aranyban	122.50
Oszt. korona járadék 4%	101.—
1860-iki államsorsjegyek	144.—
Oszt. magyar-bank-részvény	935.—
Magyar hitelbank-részvény	401.—
Oszt. hitelintézet-részvény	364.60
Oszt. magyar államvasut	350.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.52
Német birodalmi márka	58.60
London	119.90
Páris	47.50

Szesz.

Aradi szeszüzlet.

— November 25. —

Mai jegyzéseink: Nyers szesz készáru nagyban 50.50, kicsinyben 51.— hordó nélkül per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Sertésüzlet.

Budapesti sertés árak.

(Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.)
— november 25.

Hízott sertések ára: A) Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) — krig Öreg közép (páronként 300—400 kg-ron súlyban) — krig. Fiatal nehéz (páronként 320 kg-ron felüli súlyban). 55.—56.50 krig. Fiatal közép (páronként 251—320 kg-ron súlyban) — krig. Fiatal könnyű (páronként 250 kg-ig terjedő súlyban) — krig. II. Magyar szedett — Nehéz páronként (280 kg-ron felüli súlyban) — krig. — Közép (páronként 220—280 kg-ron súlyban) — krig. — Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban) — krig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 3) kg-ron felüli súlyban) — krig. — Közép (páronként 50—320 kg-ron súlyban) — krig. — Könnyű (páronként 3550 kg-ig terjedő súlyban) — krig. — IV. Romániai eredetű (Stachl). Nehéz (páronként 240 kg-gramm terjedő súlyban) — krig. — Könnyű (páronként 240 kg-gramm terjedő súlyban) — krig. — V. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kg-ron felüli súlyban) 54.—55.— krig. Közép páronként 220—260 kg-ron súlyban) — krig. — könnyű páronként 22 kg-ig terjedő súlyban) 52.50—53.— krajczárig.

Sertéslétszám 1896. nov. hó 22-én volt készlet 6664 darab. 1896. nov. hó 23-án felhajtott: 864 drb, 1896. nov. 23-án elszállított 319 darab; nov. 22-én maradt készletben 5382 darab. — A hízott sertés üzletirányzata: Változatlan.

Városi színház.

Bérlet 55-ik szám. Bérlet 55-ik szám.

Páratlan. Páratlan.

Arad, csütörtökön, 1896. november hó 26-án:

Három Kázmér.

Eredeti énekes bohózat 3 felvonásban. Irta Beöthy László.

S Z E M É L Y E K:

Kalotay Kázmér	Szendrei M.	Aszalay Elvira	Láng E.
Pista, a fia	Iványi A.	Borcsa	Szabóné.
Özv. Fehér J.-né	Bácsné.	Brambunozsky	Balla K.
Margit, a leánya	Rontai B.	Az ezredes	Csatár Gy.
Ellen Black	Inkei G.	A kapitány	Bács K.
Gelb Salamon	Rónaszéki	A hadnagy	Tompa.
Mimi, kisasszony	Rónai R.	Örmester	Veres.

Kezdeté 7 órakor.

Holnap, pénteken:

Létért való küzdelem.

Színmű.

M Ű S O R:

Szombaton: »Brigitta«, új operette először.
Vasárnap: Délután »Két huszár egy baka«, este »Brigitta«.

Felelős szerkesztő: Edvi-Ilés László.

Kiadó: Varga József társa, Steigerwald A.

Nyílttér.*)

Vasárnap, 1896 november hó 29-én d. u.

5 órakor

a Krispin-teremben

MISS

MARY FORREST DALESTÉLYE

Róth Ernésztn

zongoraművész nő szíves közreműködésével.

M Ű S O R:

- a) Wie bist du meine Königin Brahms.
b) Sandmännchen Brahms.
c) Die Krähe Schubert.
d) Heidenröslein Schubert.

Mary Forrest.

- a) Orgonafantázia, g-moll Bach J. S.
b) Kreisleriana, g-moll, d-moll Schumann.

Róth Ernésztn.

- a) Charmente Marguerite Schubert.
b) Mamon dites moi Weckerlin.
c) Leb' wohl liebes Gretchen Gade.
d) Der Zeisig Gounod.

Mary Forrest.

- a) Moments musicaux, cis-moll, f-moll Schubert.
b) Perpetuum mobile Weber.

Róth Ernésztn.

- a) Lullaby Henschel.
b) Weiser und Poet Gernerth.
c) Vém Bauer und den Tauben (Kinderlied) Taubert.

Mary Forrest.

Helyárak: Körszék 3 frt. Zártszék 2 frt. Nem számozott ülőhely 1 frt. Allóhely 60 kr.

Jegyek előre válthatók ifj Klein Mór könyvkereskedésében és este a pénztárnál.

Elárusítónő!

Egy jó családból való leány elárusítónőnek ajánlkozik kereskedésbe.

1150

Czim a kiadóhivatalban.

Vese, húgyhólyag, húgydara és kösvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás 561

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

MINDENHITT KAPHATÓ. 17 KITIINTETŐ ÉREM

LEGFINOMABB MINŐSÉG

CHOCOLAT
SUCHARD
NEUCHÂTEL (SCHWEIZ).
CACAO

OLGSO ÁRAK.

KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO

749

CACAO-YERO

HARTWIG & VOGEL

BODENBACH

Gyárak: Dresden, Bodenbach

CSOKOLÁDEK

elismert
legkiválóbb minőségek

1106.

Kapható a legtöbb cukrázdában, fűszer-, csemege- és gyógyfűszer kereskedésekben.

Arany érem! Arany érem!

Kárpáti mellszörp

köhögés ellen

mell és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

E mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák

Ezen pasztillák a Magas-Tátrán található gyógyfűvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknél. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti melltea.

Egy nagy csomag 40 kr., egy kis csomag 20 kr. Szintén kitűnő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknél.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán.

Aradon **G. Földes Kelemen** gyógyszerésztárában.

1111

Gyáraknak, Uradalmakban, családoknál nélkülözhetlen.

Veszély nélküli és kitűnő világítás

Astralin-nal

A legjobb és legbiztosabb petroleum.

Biztosító társaságok által ajánlva, valamint a bécsi egyetem (Sommaruga Ernő tanár) által helyesnek talált.

Szétküldése hordókban és bádog kannákban az egyedi vezérképviselőtől

Mussard A. Wien. II. Praterstrasse 15.

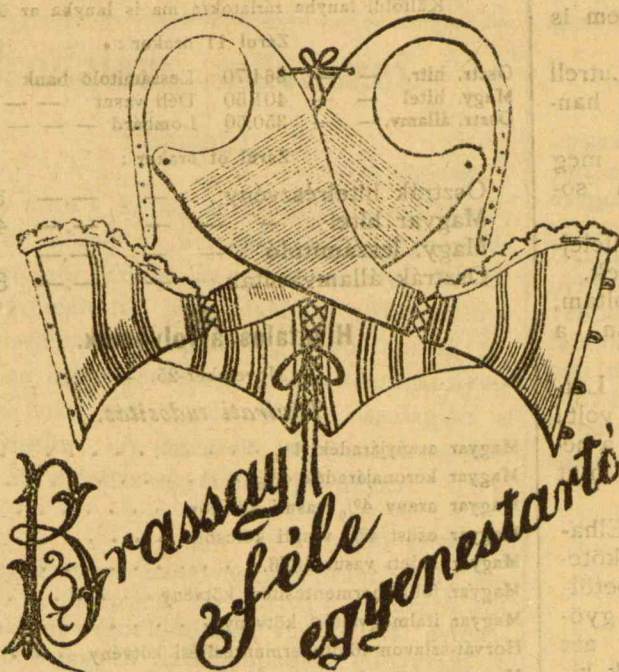
Csak 70° C. gyulékony,

miért is biztosabb és egyidejűleg jobb és olcsóbb mint más Salon-Petroleum és az ugynevezett császáróla.

1154

BRASSAY TESTVÉREK

derékfűző-gyára, Aradon Forray-utca.

Előnyomdánkat a legujabb mintákkal láttuk el s a mélyen tisztelt hölgyközönség rendelkezésére áll.

1018

A mélyen tisztelt hölgyközönség becses figyelmébe ajánljuk dusan berendezett

fűző raktárunkat.

800 drb fűző

raktáron.

Leányka fűzők 2 frt 50 kr.
Komót fűzők erős hölgyeknek 2 frt 80 kr.
Magas francia szabásu fűzők 4 frttól feljebb.
Czvikliszabásu fűzők erős hölgyeknek 5 frttól feljebb.
Valódi halcsontos fűzők 6 frttól feljebb.
Fiatal hölgyeknek tunis fűzőinket 5 frt 50 krtól feljebb.
Csipke fűzők 5 frt 50 krtól feljebb.

Kérjük a mélyen tisztelt helybeli és vidéki vevőinket megrendeléseikkel az őszi idényre szerencsésíteni méltóztassék.

Kiváló tisztelettel maradunk

Brassay Testvérek.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala.

13871—1896. szám.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Arad város határában f. évi november hó 17-én egy drb

pejszörű, jobb szemére vak, jobb füle hasított, hátán nyeregtöréses ló felfogatott.

Ha tulajdon jogát beigazolni képes, tulajdonos f. évi december hó 9-ig nem jelenkezik, az állat mint gazdátlan jószág nyilvános árverésen el fog adatni.

Arad 1896. november 19.

Kapitányi hivatal.

HAVETITS és TÁRSAI

első aradi

esztergályos és asztaloskellékek

gyára

Aradon, uj-terem-utca 11. szám.

Van szerencsénk a t. **asztalos és butorkereskedő** uraknak b. tudomásukra hozni, hogy fenti cég alatt létesített gyári vállalatunkat üzembe helyeztük és készítünk bármilyen **eszterga** és **faragászati munkát**, továbbá **fa-megmunkálógépeinken** eszközlünk mindennemű **darabolást, kellelést, plattolást, kanyarítást** (schweifen) **gyalulást, vésést** s. t. b. azaz minden **munkát az összeenyvezés és letisztításig** teljesen elkészítünk.

Allandóan raktáron tartunk **asztallábakat, ágylábakat, chifonlábakat, ágyhengereket, carnisokat, köptálakat, ágyrózsákat, vázákat, palusztereket**, valamint **saját készítményű bükk- és diófahornyolt léczeket**, utóbbiakat bármilyen profil szerint készítünk.

Munkáink szakszerű és pontos kivitelezéért teljes felelősséget vállalunk.

1137

Tisztelettel

HAVETITS és TÁRSAI

első aradi esztergályos és asztaloskellékek gyára.